

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om en tilläggsbudget för 2020

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om en tilläggsbudget för 2020 (RP 24/2020 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande

Tilläggsbudgetmotioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat motionerna TBM 1-8/2020 rd. En förteckning över motionerna ingår som bilaga till betänkandet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen har kommit överens om ett stödpaket på ca 15 miljarder euro som tryggar arbetsplatser och människors utkomst samt underlättar företagens ekonomiska situation. Den största enskilda satsningen är att öka finansieringen via Finnvera så att företagen kan få tilläggsfinansiering på sammanlagt cirka 10 miljarder euro. De lagstiftningsändringar som hänför sig till detta genomförs så snabbt som möjligt.

I den aktuella tilläggsbudgetpropositionen ingår brådskande anslagsökningar enligt det ovan nämnda stödpaketet, sammanlagt cirka 400 miljoner euro, som anvisas bland annat förvaltningsområdena för finansministeriet, arbets- och näringsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet. Tilläggsfinansiering föreslås också till bland annat inrikesministeriet för omkostnaderna för polisen, Gränsbevakningsväsendet och Räddningsväsendet.

I fullmakterna för de understöd som Business Finland och närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljar företag i störningssituationer föreslås en höjning på sammanlagt 200 miljoner euro. Dessutom föreslår regeringen att en statlig proprieborgen på högst 600 miljoner euro beviljas till Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen som säkerhet för återlåning av Finnair Abp:s arbetspensioner.

Utskottet anser att de föreslagna tilläggen är nödvändiga för att lindra följderna av coronaviruset för samhället och företagen. Coronaviruset och begränsningen av dess spridning har inverkat mycket kraftigt särskilt på företagsfältet, och inom många branscher har det på kort tid rent av blivit totalstopp i verksamheten och inkomstflödet. Även ordnandet av hälsovårdstjänster har avsevärt ökat behovet av tjänster och resurser.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Pääloukka 32

Situationen har enligt uppgift förändrats snabbt under de senaste dagarna och anslagsbehovet har ökat betydligt efter det att tilläggsbudgetpropositionen lämnades. Därför föreslår utskottet ökade resurser för stödjande av företagsverksamhet (under momenten 32.20.40 och 32.30.42) samt för Försörjningsberedskapscentralens anskaffningar (under moment 33.70.22).

I detta skede svarar tilläggsbudgetpropositionen endast på helt akuta smärtpunkter. Det är således klart att regeringen även i fortsättningen måste reagera snabbt på nödvändiga anslagsbehov. Utskottet ska också informeras smidigt om allokeringen av tillgängliga resurser. Utskottet fäster uppmärksamhet också vid att företagen måste agera ansvarsfullt och anser det vara viktigt att det statliga stödet är villkorligt så att företag som får offentligt stöd exempelvis inte samtidigt delar ut utdelning till sina ägare.

I detta sammanhang lyfter utskottet dessutom fram Folkpensionsanstaltens ökade resursbehov. Enligt erhållen utredning beräknas det bland annat att ökningen av förmåner och kundservice 2020 medför tilläggskostnader för FPA på cirka 39 miljoner euro, varav statsandelarnas andel är cirka 30 miljoner euro. Även den kommunala ekonomin måste i fortsättningen stärkas, och det måste hittas metoder bland annat för att stödja verksamheten inom kultursektorn.

De anslagsökningar som utskottet föreslår uppgår till sammanlagt 686,5 miljoner euro, och dessutom föreslår utskottet en höjning av fullmakterna för understöd (Business Finland, NTM-centralerna) med sammanlagt 800 miljoner euro. Efter de ändringar som utskottet föreslagit ökar tilläggsbudgetpropositionen för 2020 statens nettouplåningsbehov med 1,1 miljarder euro. Statens nettouplåning beräknas 2020 uppgå till cirka 3,3 miljarder euro.

DETALJMOTIVERING

ANSLAG

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

20. Förnyelse och låga koldioxidutsläpp

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet(förslagsanslag)

Business Finland har tagit i bruk två nya finansiella tjänster med vars hjälp man försöker lindra de ekonomiska konsekvenserna av coronavirusepidemin. Finansieringen riktas till företag som före den särskilda situation som orsakats av epidemin hade förutsättningar för lönsam affärsverksamhet. Tjänsterna gäller åtminstone turism inklusive sidotjänster samt kreativt arbete och scenkonst och alla branscher som redan har påverkats eller kommer att påverkas av coronaviruset. Meningen är att företagen ska kunna använda finansieringen för att tänka ut och utveckla nya affärsverk-

Betänkande FiUB 3/2020 rd **Huvudtitel 32**

samheter under undantagsförhållandena, och för finansieringen gäller de finansieringsvillkor som utfärdats med stöd av statsunderstödslagen.

Regeringen föreslår att bevillningsfullmakten under momentet ska höjas med 150 miljoner euro, men enligt uppgift har anslagsbehovet redan nu visat sig vara betydligt större än väntat. Bara under några dagar (fram till den 25 mars 2020) har företagen redan ansökt om finansiering till ett belopp av cirka 368 miljoner euro, och behovet av stöd väntas fortsätta att öka när olika sektorer i allt högre grad drabbas av följderna av coronaviruset.

På grund av det som sägs ovan höjer utskottet bevillningsfullmakten under momentet med 550 miljoner euro, så att fullmakten ökar med 700 miljoner euro. Detta kräver att anslaget under momentet höjs med 467,5 miljoner euro, varvid det under momentet beviljas ett tillägg på sammanlagt 595 miljoner euro.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg på 595 000 000 euro.

Fullmakt

Motiveringen till momentet ändras så att nya beslut om finansiering får fattas till ett belopp av sammanlagt 1 027 516 000 euro år 2020.

30. Sysselsättning och företagsamhet

42. Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Regeringen föreslår ett tillägg på 50 miljoner euro till bevillningsfullmakten under momentet till understöd som bland annat är avsedda för små och medelstora företag inom servicebranscherna för hantering och förebyggande av de konsekvenser som coronaviruset medför.

Enligt utredning till utskottet bereds för närings-, trafik- och miljöcentralerna ett finansieringsinstrument i form av stöd av mindre betydelse. Det är avsett för små och medelstora företag som har drabbats av exceptionella marknads- och produktionsstörningar till följd av coronaviruset, och det ska framför allt trygga företagets likviditet och tillgång till företagsfinansiering. Om det finns förutsättningar för lönsam verksamhet, kan finansiering fås för en lägesanalys eller utvecklingsåtgärder. Avsikten är att ansökan och finansieringen ska kunna inledas så snart som möjligt och att en förordningsändring ska möjliggöra större förskott än tidigare samt en högre stödprocent.

Behovet av stöd har dock ökat snabbare än väntat, och bevillningsfullmakten och anslaget under momentet måste höjas för att finansieringsinstrumentet ska kunna tas i bruk. I och med att coronavirussituationen förvärras kommer behovet av finansiering i form av stöd att öka ytterligare.

Utskottet föreslår att bevillningsfullmakten höjs med 250 miljoner euro, vilket innebär att fullmakten höjs med 300 miljoner euro. Detta kräver att anslaget under momentet höjs med 185 miljoner euro, varvid det under momentet beviljas ett tillägg på sammanlagt 200 miljoner euro.

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Huvudtitel 32

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg på 200 000 000 euro.

(Stycke 2 som i RP 24/2020 rd)

Fullmakt

Motiveringen till momentet ändras så att nya förbindelser får ingås till ett belopp av sammanlagt 304 000 000 euro år 2020.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

70. Främjande av hälsa och funktionsförmåga

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår tilläggsanslag bara för de mest angelägna utgiftsbehoven inom förvaltningsområdet. Där ingår bland annat testutrustning och andra medicintekniska produkter, information och upplysning till medborgarna, tryggnad av informationssystemens funktion och upprätthållande av laboratoriekapaciteten. Behovet av tilläggsresurser och fördelningen av resurserna preciseras senare.

Under momentet föreslås ett anslag på 26 miljoner euro. Av beloppet föranleds 6 miljoner euro av Försörjningsberedskapscentralens anskaffningar av skyddsutrustning samt av beredskapen för kommande anskaffningar. Enligt uppgifter till utskottet har Försörjningsberedskapscentralens behov av tilläggsanslag emellertid ökat markant sedan regeringen lämnade propositionen till riksdagen. Det beror på att det har gått åt betydligt mer skyddsutrustning än vad som ursprungligen antogs. Samtidigt har det kommit fram att det finns stor variation i hur aktörerna inom social- och hälsovården har ordnat sin beredskap, trots att den nationella pandemiplanen kräver att hälso- och sjukvårdsinrättningar har ett beredskapslager med skyddsutrustning och andra viktiga sjukvårdsartiklar för ett behov som motsvarar normal förbrukning under minst 3—6 månader. Via Försörjningsberedskapscentralen skaffade inrättningarna i själva verket redan i februari—mars läkemedel och skyddsutrustning till ett totalt värde på 8,5 miljoner euro.

Dessutom beslutade social- och hälsovårdsministeriet den 23 mars 2020 att ta i användning beredskapslagren för och skyddsutrustning och annan medicinsk utrustning avsedda för social- och hälsovården. Följaktligen måste vi nu se till att få fram mer skyddsutrustning och annan medicinsk utrustning utifrån en behovsbedömning. Enligt uppgifter till utskottet visar en landsomfattande behovsbedömning att det behövs utrustning för uppskattningsvis 31 miljoner euro. Detta innebär att kostnaden för materielinköp för försörjningsberedskapen i nuläget har stigit till cirka 40 miljoner euro, när den tidigare uppskattningen var 6 miljoner euro.

Betänkande FiUB 3/2020 rd **Huvudtitel 33**

Utskottet anser det befogat att Försörjningsberedskapscentralen centraliserat har hand om upphandlingarna, eftersom en stor aktör har en starkare förhandlingsposition på den internationella och den nationella marknaden. Centraliserad distribution av materielen är en policy som är förankrad i en landsomfattande behovsbedömning och gör att utrustningen kan användas för befolkningen på lika villkor.

Utskottet ökar momentet med 34 miljoner euro, och 40 miljoner euro av hela anslaget (60 miljoner euro) får användas till Försörjningsberedskapscentralens upphandlingar.

Enligt vad utskottet erfar kommer kostnaderna för ytterligare inköp av läkemedel att behandlas i kommande tilläggsbudgetar.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett tillägg på 60 000 000 euro.

(Stycke 2 som i RP 24/2020 rd)

INKOMSTPOSTER

Avdelning 15

LÅN

03. Statens nettouplåning och skuldhantering

01. Nettouplåning och skuldhantering

Utskottet föreslår att momentet ökas med 686 500 000 euro för nettouplåning till nominellt värde. Beloppet för nettouplåning till nominellt värde är då 3 331 867 000 euro.

Ökningen beror på de ändringar som utskottet föreslår under utgiftsmomenten.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet antecknas ett tillägg på 1 083 490 000 euro.

SAMMANFATTNING

Enligt propositionen ökas anslagen med 397 890 000 euro, ökas inkomsterna (utan nettouplåning och skuldhantering) med 900 000 euro och ökas nettouplåningen och skuldhanteringen med 396 990 000 euro.

Utskottet ökar anslagen med 686 500 000 euro. Ett motsvarande tillägg har gjorts i inkomstposterna under moment 15.03.01.

Betänkande FiUB 3/2020 rd

Skillnaderna mellan inkomsterna i propositionen och betänkandet framgår av följande tabell:

	Propositionen €	Utskottet €
Avd. 12	900 000	900 000
Avd. 15	396 990 000	1 083 490 000
Totalt	397 890 000	1 084 390 000

Skillnaderna mellan anslagen i propositionen och betänkandet framgår av följande tabell:

	Propositionen €	Utskottet €
Ht. 25	433 000	433 000
Ht. 26	9 153 000	9 153 000
Ht. 27	600 000	600 000
Ht. 28	200 004 000	200 004 000
Ht. 29	900 000	900 000
Ht. 32	143 000 000	795 500 000
Ht. 33	43 800 000	77 800 000
Totalt	397 890 000	1 084 390 000

Efter de ändringar som utskottet föreslår är de budgeterade inkomstposterna och anslagen för i år med beaktande av den ordinarie budgeten och tilläggsbudgeten totalt 58 398 337 000 euro.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner förslaget till en tilläggsbudget för 2020 i proposition RP 24/2020 rd med ändringarna ovan.

Riksdagen förkastar tilläggsbudgetmotionerna TBM 1—8/2020 rd.

Riksdagen beslutar att tilläggsbudgeten för 2020 tillämpas från 31.3.2020.

Helsingfors 26.3.2020

I den avgörande behandlingen deltog

Betänkande FiUB 3/2020 rd

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Esko Kiviranta cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Tarja Filatov sd
medlem Sanni Grahn-Laasonen saml
medlem Timo Heinonen saml (delvis)
medlem Vilhelm Junnila saf
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Jari Koskela saf
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Markus Lohi cent
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Jussi Saramo vänst
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Iris Suomela gröna
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Sari Essayah kd (delvis)
ersättare Petri Honkonen cent
ersättare Janne Sankelo saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Hellevi Ikävalko
utskottsråd Mari Nuutila.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 1 saf

RESERVATION 1 saf

Allmän motivering

På bara några veckor har coronaviruspandemin drastiskt förändrat finländarnas sätt att tänka och handla. För att förhindra att sjukdomen sprids är Finland och största delen av länderna i världen beredda att tillfälligt sätta stopp för sin samhällsekonomi. Ju kraftigare störtstycket i BNP-tillväxten blir, desto bättre kan vi förhindra att sjukdomen sprids. Indikationerna för framgång har alltså ställts på huvudet.

När vi stoppar ekonomin blir så gott som alla i vårt samhälle lidande. Vi kan försöka fördela kostnaderna så att ingen behöver bära en oskäligt stor börda. Samtidigt vore det oskäligt om inte alla bar sitt strå till stacken. Utan sådan rättvisa och solidaritet inom landet kan vi inte förvänta oss att vi klarar av den kommande prövningen med äran i behåll.

Sannfinländarna stöttar regeringen i kampen mot epidemin och strävandena att bevara de ekonomiska förutsättningarna. Vi förstår att ingen regering självmant vill göra avkall på sitt program och sina politiska mål. Men det är ett måste i det rådande läget.

Den offentliga sektorn får in mindre inkomster samtidigt som utgifterna stiger. Landet måste ta upp lån för att bevara samhällets vitala funktioner, undvika onödiga konkurser och se till att varje hem har ljus, värme och mat.

Nu måste regeringen koncentrera sig på våra medborgare i stället för att preferera klimatfrågor, humanitär invandring, bistånd och europeiskt samarbetet. Alla måste vi välja vad som verkligen är nödvändigt och avstå från sådant som just nu inte är så nödvändigt.

Den som väntar på något gott väntar aldrig för länge. Vi finländare är sega och står ut med allt möjligt, men det finns ingen anledning att tvinga oss att leva i osäkerhet, när det inte är nödvändigt. Regeringen måste snabbt lägga fram hur den vill stötta företag och arbetstagare och hur den vill ta hand om de som förlorar jobbet. Det kan vara mindre än vad vi är vana vid och det kan innebära andra villkor än de vi sett tidigare. Trots det behöver vi få någon visshet om vad som kommer att hända de närmaste månaderna. Just nu funderar många företagare på om de ska permittera sina anställda eller inte. De är förtjänta av en tydligare signal från regeringen om kommande åtgärder. Förutsägbarhet skapar tillit.

Vi Sannfinländare anser att staten måste betala en del av lönekostnaderna för arbetstagare som kan bli uppsagda till följd av minskad efterfrågan eller nedlagd verksamhet. Samtidigt är det naturligtvis viktigt att skapa kontrollmekanismer för att stödet inte går till andra företag än de som på riktigt har hamnat i svårigheter på grund av coronaviruset.

Dessutom är det befogat att lönekostnaderna för sjuktid övertas av staten. Hyresvärdar bör dra sitt strå till stacken och dra av vinstandelen på företagets hyra. Det finns redan nu många som föregått med gott exempel.

Betänkande FiUB 3/2020 rd

Reservation 1 saf

Utöver planer för de närmaste månaderna behöver landet också en plan på längre sikt. När epidemin är över aktiveras många av de investeringar som nu är lagda på is. Det genererar ekonomisk tillväxt och det är angeläget att vi är bland de första som får vara med på ett hörn. Utöver ett kortsiktigt program måste regeringen också ta fram en återuppbyggnadsplan.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att regeringen erkänner att regeringsprogrammet är inaktuellt och i stället upprättar ett nytt program, som bara sätter fokus på att bemästra den dubbla kris vi har inom hälsa och ekonomi.

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att regeringen säkerställer adekvata resurser för att stötta de branscher som drabbats värst av pandemin, särskilt mindre företag. Samtidigt ska regeringen trygga försörjningen för arbetstagarna på företag och för företagare också under den tid som verksamheten tillfälligt står stilla.

Reservationens förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att regeringen utarbetar en återuppbyggnadsplan för Finland, det vill säga stakar ut en väg ur epidemikrisen till ny tillväxt och en hållbar skuldnivå. Dessutom ska alla partier involveras i behandlingen av planen.

Reservationens förslag till uttalande 4

Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt utreder förslaget i ledamot Junnilas TBM 4/2020 rd att företag med färre än 250 anställda ska få lönesubvention och samtidigt inför det krisstöd som Företagarna i Finland har föreslagit för privatföretagare.

Reservationens förslag till uttalande 5

Riksdagen förutsätter att regeringen temporärt, exempelvis för tre månader, avbryter alla kurser och utbildningar som arbetskraftsbyrån ordnar för arbetslösa arbetssökande och slopar aktivitetskravet för samma tid. Samtidigt är det viktigt att arbetslösa och permitterade snabbt utbildas för sådana arbetsuppgifter som det snabbt kommer att behövas arbetskraft för, bland annat biträdande arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och desinficeringsarbete.

Reservationens förslag till uttalande 6

Riksdagen förutsätter att posten på 500 miljoner euro utanför budgetramen tas i användning omedelbart. Enligt regeringsprogrammet har posten reserverats för ett läge när Finlands ekonomi minskar under två kvartal efter varandra.

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 1 saf

Reservationens förslag till uttalande 7

Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart bereder en ny tilläggsbudget, som i första hand koncentrerar sig på att snabbt stoppa epidemin, trygga tillgången till nödvändig skyddsutrustning och tillräckligt mycket hälso- och sjukvårdspersonal och förbättra situationen ute i kommunerna. I andra hand bör snabba ekonomiska åtgärder vidtas, permitterade arbetstagares försörjning säkerställas, riktade nya insatser för företag sätts in och mycket snabb handläggning av ansökningarna garanteras. Vidare gäller det att trygga försörjningsberedskapen plus den kompetens och utrustning som behövs för desinfektionsåtgärder i offentliga lokaler.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Polisväsendet

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Eftersom beredskapslagen nu tillämpas, är det sannolikt att vi får ett ökat behov av polisiär verksamhet. I synnerhet övervakningen av restriktionerna i rätten till fri rörlighet och behandlingen av anknytande tillstånd kan komma att ge polisen betydligt mer arbete. I det läget måste polisen arbeta övertid och pensionerade poliser återinkallas i tjänst. Det i sin tur kan leda till större administrativa utgifter, åtminstone på kort sikt. Samtidigt måste man värna om polisernas säkerhet i arbetet. Ute på fältet är risken för att bli smittad mycket stor i och med de många kontakterna. Därför måste det också avsättas medel och resurser för adekvat skyddsutrustning och utbildning i hur den används.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 26.10.01 med 5 000 000 euro för polisens omkostnader.

20. Gränsbevakningsväsendet

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Finska medborgare som rest in i Finland från utlandet har varit en faktor som i hög grad förvärrat epidemin. När instruktionerna är dåliga är det ingen som går i karantän eller genomgår hälsokontroller. För att mota olaglig migration i grund och få kontroll över epidemin är det av största vikt att ge Gränsbevakningsväsendet tryggade resurser. Samtidigt gäller det att se till att det finns lämplig utrustning redan nu, eftersom epidemin kan bli långdragen.

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 1 saf

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 26.20.01 med 5 000 000 euro för Gränsbevakningsväsendets omkostnader.

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

I kampen mot coronaepidemin är det viktigt att offentliga lokaler är så rena som möjligt för att hålla viruset borta. Ute i världen har man fått goda erfarenheter av desinficera lokaler och gator. Det är aktuellt att redan nu skaffa fram de kemikalier och den utrustning och kompetens som behövs.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 26.30.01 med 2 000 000 euro för Gränsbevakningsväsendets omkostnader.

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Militärt försvar

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Handräckning från försvarsmakten och eventuellt inkallande av reserven till tjänstgöring har setts som ett sätt att lösa polisens resursbrist och övervaka restriktionerna i rätten till fri rörlighet. Anslaget kan användas till handräckning och till anknytande kostnader.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 27.10.2001 med 2 000 000 euro för försvarsmakten omkostnader.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

20. Förnyelse och låga koldioxidutsläpp

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Coronaviruset har gett upphov till enorma störningar i produktionskedjorna och till en störtdykning i efterfrågan inom bland annat turistnäringen. Men vi får hoppas att det bara är en tillfällig

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 1 saf

svacka för företagen i vårt land. För att minimera skadorna på vår samhällsekonomi är det viktigt att ta till ingripande åtgärder och dessutom säkerställa tillräckligt stora anslag och stöd tills epidemin är över.

För att säkerställa att de behövande får stöd måste personalen utökas och handläggningstiderna förkortas. Utöver de befintliga programmen är det också nödvändigt att utveckla nya, lättare åtgärder för små och medelstora företag och mikroföretag.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 32.20.40 med 50 000 000 euro för att stödja forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

30. Sysselsättning och företagsamhet

42. Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt

De lokala närings-, trafik- och miljöcentralerna känner bäst till företagen i sin region. När företagsstöden fördelas och dimensioneras är det viktigt att dels känna till företagen, dels ha lokal-kännedom för att de knappa resurserna ska kunna allokeras effektivt. I synnerhet vad gäller mindre företag är andra aktörer oftast inget realistiskt alternativ. Vi i Sannfinländarna anser att närings-, trafik- och miljöcentralerna kommer att spela en framträdande roll för små och medelstora företags överlevnad i den här mycket svåra situationen.

A och O är att se till att ansökningarna handläggs snabbt. Personal måste omplaceras och börja arbeta med handlägga ansökningar och utveckla förenklade metoder för att stödja företag med 1—5 anställda som råkat i svårigheter på grund av coronakrisen.

Utvecklingsprojekt kommer i sin tur att vara det viktigaste verktyget för att försöka styra företagen mot den förändrade situationen. Det är fullt möjligt att bland annat konsumentbeteendet förändras till följd av epidemin. Då måste också företagens arbetssätt och verksamhetsmodeller ändras för gott.

Vi föreslår

att moment 32.30.42 ökas med 250 000 000 euro till stöd för företagens utvecklingsprojekt.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

70. Hälsa och funktionsförmåga främjas

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 1 saf

Det är av stor vikt att veta hur antalet smittade utvecklas över tid, när man gör en bedömning av vad som är nuläget i epidemin och hur effektiva åtgärderna för att begränsa epidemin är. Man måste mäta och föra statistik över i vilka regioner det finns färre och i vilka regioner det finns fler smittade, vilka effekter insatta åtgärder har gett och inom vilken tidsrymd. Detta innebär i sin tur att det behövs randomiserade test för smitta med jämna mellanrum i hela landet. Även om ingen botas med ett test, är kunskap ett nödvändigt verktyg i arbetet för att få bukt med epidemin.

Ett antikroppstest gör det möjligt att screena fram de personer i befolkningen som redan har insjuknat i coronaviruset, och därmed åtminstone tills vidare är immuna mot nya infektioner, och eventuellt inte längre kan smitta andra. Testet vore till stor nytta inte minst för social- och hälsovårdspersonal, eftersom de anställda då vet att de inte längre kan insjukna i eller sprida viruset. Då kan arbeta inom ett flertal områden där de annars skulle vara en fara för sig själva eller patienterna och klienterna.

Vi föreslår

att moment 33.70.22 ökas med 50 000 000 euro för övervakning av smittsamma sjukdomar.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 15

LÅN

03. Statens nettouplåning och skuldhantering

01. Nettouplåning och skuldhantering

Det är mycket sannolikt att staten i år måste uppta stora lån. Än så länge är räntenivån mycket låg och risktilläggen för räntorna låga. Samtidigt vet vi att hela världen sätter in kraftiga stimulansåtgärder på grund av coronaepidemin. Behovet av upplåning är alltså universellt. Det finns inga garantier för att lågrisklån kommer att finnas tillgängliga också i slutet av året eller nästa år. Med avseende på riskhanteringen och försörjningsberedskapen är det motiverat att redan nu ta de lån som vi vet Finland i vilket fall som helst kommer att behöva. Det finns till exempel ingen säkerhet kring hur länge flexibilitetsmekanismerna i stabilitetspakten för euroområdet kommer att gälla.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 8

Riksdagen förutsätter att regeringen ger Statskontoret anvisningar om att tidigarelägga tidsplanen för emission av skuldebrev för att dra nytta av det nuvarande gynnsamma läget och säkerställa statens finansiella möjligheter.

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 1 saf

Föreslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner förslaget till tilläggsbudget för 2020 enligt betänkandet men med ändringarna ovan och

att riksdagen godkänner de ovan föreslagna 8 uttalandena.

Helsingfors 26.3.2020

Ville Vähämäki saf

Vilhelm Junnila saf

Jari Koskela saf

Sami Savio saf

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

RESERVATION 2 saml

Allmän motivering

Finland och hela världen befinner sig i ett undantagstillstånd. Coronaviruset har spridit sig snabbt till alla kontinenter. Ökningen av antalet nya infektioner och antalet personer som dött i sjukdomen är oroväckande. Tyvärr har inte heller Finland förskonats från viruset.

Regeringen har tagit i bruk kraftfulla åtgärder i kampen mot coronaviruset. Samlingspartiet stöder regeringens åtgärder för att bromsa och begränsa spridningen av viruset. Nu är det ytterst viktigt att trygga hälsan särskilt för finländare som hör till riskgrupper. Vi gör hellre mer och tidigare än mindre och för sent. Samlingspartiet uppmuntrar regeringen att agera utan dröjsmål och vidta alla nödvändiga åtgärder för att stoppa viruset.

Vi finländare är som bäst när det kärvar till sig. Varje gång det har funnits behov av det har vi kunnat lämna meningsskiljaktigheterna bakom oss och arbeta tillsammans. I dag behöver vi än en gång denna nationella anda av enighet.

Samlingspartiet stöder de åtgärder och tilläggsanslag som regeringen föreslår i tilläggsbudgeten. Men både när det gäller hälso- och sjukvårdens resurser och undvikande av konkurser hos företag, anser vi att regeringens åtgärder är otillräckliga i förhållande till behovet. Finansutskottet delade i sitt betänkande samlingspartiets kritik och ökade avsevärt finansieringen för stödjande av företag samt för nödvändiga anskaffningar och tester inom hälso- och sjukvården. Till dessa delar godkändes samlingspartiets tilläggsbudgetar.

Det är exceptionellt att regeringens tilläggsbudgetförslag under en natt förändras radikalt vid behandling i finansutskottet. Det är också klart att det kommer att behövas fler tilläggsbudgetar under våren. Vi förutsätter att regeringen i fortsättningen bättre informerar också oppositionen och att alla riksdagspartier deltar i beredningen av ärendena. Samlingspartiet behöver då inte i efterhand avhjälpa bristerna i regeringens förslag genom tilläggsbudgetmotioner.

Informationen måste förbättras

För att bromsa coronavirusepidemin och förebygga smitta är det viktigt att minska de sociala kontakterna. Betydelsen av tillräcklig och aktuell information för att få bukt med sjukdomsepidemin kan inte underskattas. Medborgarna kan för egen del vidta åtgärder för att förebygga smitta endast om de har tillgång till information i rätt tid och på ett begripligt sätt. Aktuell information om förebyggande av epidemier, om läget när sjukdomen sprids och om hur den behandlas ska finnas tillgänglig i rätt tid och vara lättillgänglig.

Var och en måste kunna skydda sig själv och sina närstående mot coronaviruset. I informationen ska man i stor utsträckning beakta olika medborgargrupperns möjligheter att få information samt de olika kommunikationskanaler som de använder. Informationen ska produceras på lättläst språk och också med beaktande av olika språkminoriteter.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

Rådgivningstelefonerna spelar en viktig roll när det gäller att ge medborgarna aktuell information om frågor som berör dem. Det ska finnas tillräckligt med rådgivningslinjer och det måste informeras aktivt om dem.

Testningen måste ökas

Antalet coronatest måste ökas avsevärt för att förhindra att sjukdomen sprids, för separationsdiagnostiska ändamål och för att förbättra personalens säkerhet i arbetet. I Finland har coronatest gjorts centraliserat, kriterierna varit strikta och tillgången till tester har varit begränsad. I Sydkorea har epidemikurvorna kunnat planas ut genom mer omfattande testning, och även WHO rekommenderar aktivare testning än vad som har gjorts i Finland.

Regeringen föreslår i sin tilläggsbudget ett tillägg på 26 miljoner euro för utgifter för övervakning av smittsamma sjukdomar. Tillägget gäller bland annat ökad testning. Samlingspartiet anser att tillägget är nödvändigt, men otillräckligt. Samlingspartiet föreslog i en tilläggsbudgetmotion en höjning av beloppet, och initiativet gick igenom i utskottet. Vi tackar regeringspartierna för att samlingspartiets oro togs på allvar.

Testningarnas prisnivå och den långsamma byråkratin har också förhindrat en utvidgning av testningen när samhället försöker stävja kostnaderna. Samlingspartiets riksdagsgrupp kräver att tillgången till test förbättras både inom den specialiserade sjukvården och inom primärvården. Inom primärvården står man i främsta linjen vid mottagning av infekterade patienter. Också där ska finnas tillräckliga verktyg för undersökning av patienter och förebyggande av epidemin.

Det är viktigt att testa dem som behöver sjukhusvård för att säkerställa rätt vård och för att säkerställa tillräckligt skydd för vårdpersonalen. Dessutom måste hälso- och sjukvårdspersonalen testas med låg tröskel och testresultaten fås snabbt, så att smittspridning inom hälso- och sjukvården kan förhindras. Att säkerställa att testkapaciteten räcker till för dessa grupper är väsentligt med tanke på funktionsförmågan inom hälso- och sjukvården och förhindrandet av smitta.

Universitetens och forskningsinstitutens kompetens och kapacitet utnyttjas för att förbättra tillgången till testning under coronaepidemin. Det är nödvändigt att dra nytta av kompetensen hos finländska företag när det gäller att tillverka testreagens och testutrustning.

Genom att öka tillgången till tester kan man också uppnå tydliga kostnadsfördelar, om man genom testerna kan minska smitta och sjukhusvårdperioder.

I anslutning till universitetssjukhusen behövs säkerhetslaboratorier där virusdiagnostiken kan utföras snabbt och under säkra förhållanden. Universitetssjukhusen samarbetar med universiteten för att möjliggöra tillgång till och utveckling av testdiagnostiken. Skyddslaboratorier behövs både i nuläget och i fortsättningen för undersökning och testning av smittsamma sjukdomar. För att utveckla testdiagnostiken behöver universiteten lämplig finansiering.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

Skyddsutrustningens tillräcklighet ska tryggas

På grund av coronapidemin har efterfrågan på och behovet av skyddsutrustning, såsom handskar, skyddsrockar och mun- och nässkydd, ökat explosionsartat på sjukhus, primärvård, prehospitat akutsjukvård och laboratorier i Finland. Det är viktigt att skydda hälso- och sjukvårdspersonalen mot smitta för att vi ska ha tillräckligt med personal för att vårda de sjuka.

Regeringen föreslår i sin tilläggsbudget ett tillägg på 26 miljoner euro för utgifter för övervakning av smittsamma sjukdomar. Tillägget gäller bland annat anskaffning av skyddsutrustning. Samlingspartiet anser att tillägget är nödvändigt, men otillräckligt. Samlingspartiet föreslog genom tilläggsbudgetmotionen en höjning av beloppet, och initiativet gick igenom i utskottet. Vi tackar regeringspartierna för att samlingspartiets oro togs på allvar.

Med skyddsutrustning kan man också skydda patienten från att bli smittad av vårdpersonal, exempelvis när man vårdar patienter inom hemvården eller andra riskgrupper för vilka infektionen kan vara ödesdiger. För att skyddsutrustningen ska kunna användas på ett säkert sätt måste det finnas tillräckligt av den och den måste kunna bytas ut tillräckligt ofta. Det är oroväckande att man redan har tvingats öppna beredskapslagren på grund av brist på skyddsutrustning.

Samlingspartiets riksdagsgrupp kräver att personalen inom social- och hälsovården har tillgång till behövlig skyddsutrustning och att deras säkerhet i arbetet tillgodoses när de nu har hand om coronavirusepidemin och i fortsättningen eventuellt andra smittsamma sjukdomar. För att försörjningsberedskapen ska kunna tryggas är det nödvändigt att Finland också själv tillverkar förnödenheter och därigenom säkerställer försörjningsberedskapen i fråga om skyddsutrustning. Finland kan inte bli en passiv åskådare när det gäller tillgången till skyddsutrustning. Finland ska trygga både social- och hälsovårdspersonalens säkerhet i arbetet och andra medborgares hälsa.

Hälso- och sjukvårdspersonalen behöver förutom tillräcklig skyddsutrustning också bruksanvisningar för skyddsutrustning som baserar sig på den senaste informationen, för att skyddsutrustningens tillräcklighet över epidemitoppen ska kunna tryggas. Vid enheterna inom hälso- och sjukvården råder det nu oklarhet om anvisningarna. Med tanke på personalens rättsskydd är det viktigt att anvisningarna är allmänt kända. Hälso- och sjukvårdspersonalen ska skyndsamt ges anvisningar om enhetliga kriterier för användningen av skyddsutrustning.

Tillräcklig skyddsutrustning och adekvata anvisningar ska också säkerställas för dem som arbetar med äldre och andra personer som hör till riskgrupperna, såsom hemvårdspersonal.

Servicesedlar till hjälp i stor skala

Användningen av servicesedlar måste i högre grad integreras i det urval av metoder som tryggar basservicen under undantagsförhållanden. Lagstiftningen om användningen av servicesedlar är i skick, men kommunerna måste ges anvisningar om hur de kan utnyttjas bättre. Servicesedeln gör det lättare för kommunerna att hålla sin egen serviceproduktion och viktiga bastjänster funktionsdugliga under coronaepidemin.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

I många kommuner har man lyckats skapa nya, smidiga närtjänster med servicesedlar. I synnerhet i en sådan exceptionell situation finns det ett stort behov av detta. Kommunerna ska utvidga användningen av servicesedlar. Servicestrukturen underlättar tillgången till tjänster utan dröjsmål och minskar den belastning som coronaviruset medför för social- och hälsovården.

Servicesedlar ska utnyttjas i kommunerna till exempel för att trygga tillgången till primärvård och tjänster som tillhandahålls i hemmet. I många kommuner är det sedan tidigare långa köer till hälsovårdscentralerna, och situationen riskerar nu att försvåras. Det behövs snabba åtgärder för att vi också under undantagsförhållandena ska kunna sörja för människors hälsa.

Det är nödvändigt att säkerställa att alla som hör till en riskgrupp får den hjälp de behöver hemma. Äldre personer som försöker skydda sig mot sjukdomen och stannar hemma och andra som hör till riskgrupperna ska stödjas med en servicesedel som ger möjlighet att skaffa exempelvis hemkörning av läkemedel och mat. Kommunerna ska bevilja sedlar till dem som annars inte har förutsättningar att få hjälp med att utträta ärenden.

Försörjningen ska tryggas för alla

När epidemin framskrider ska beredskapen inom social- och hälsovården från ett så tidigt skede som möjligt utsträckas också till att förutse och förebygga andra skadliga effekter av coronakrisen. Konsekvenserna av förlust av arbete och försörjning och utslagning kan synas i samhället i årtal eller i värsta fall i årtionden. Uppskov av icke-brådskande vård, rehabilitering och terapi kan ha negativa konsekvenser för människors välbefinnande, vilket är ägnat att utöva ett betydande tryck på social- och hälsovårdstjänsterna och antalet sociala förmåner under de kommande åren.

Antalet förmåner som det ansöks om hos Folkpensionsanstalten kommer att öka betydligt i och med coronavirusepidemin. Epidemin påverkar till exempel antalet ansökningar om sjukdagpenning och dagpenning vid smittsam sjukdom. I och med permitteringarna och arbetslösheten ökar också antalet ansökningar om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt bostadsbidrag och grundläggande utkomststöd i sista hand avsevärt. Det behövs mer resurser för att trygga en smidig behandling av förmånsansökningar.

Att svara på effekterna av ränteepidemin medför också helt nya uppgifter för Folkpensionsanstalten. Det av regeringen fastställda utvidgade utkomstskyddet för arbetslösa, riktat till företagare, innebär att en helt ny stödform införs i FPA:s serviceurval. Skapandet av en ny förmånsform kräver att helt nya informationssystem utvecklas.

Den ökade arbetsmängd vid Folkpensionsanstalten till följd av undantagsförhållanden medför också ett behov av att utöka bland annat personalen, arbetsutrymmena och arbetsredskapen. FPA:s verksamhetsanslag bör därför höjas så att utbetalningen av förmåner för de människor som har det sämst ställt kan tryggas. Folkpensionsanstalten ska så snart som möjligt garanteras information om tilläggsresurser för att förmånsbehandlingarna inte ska bli överbelastade.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

Att rädda företag och arbetsplatser kräver mer insatser och direkt stöd

Om många av samhällets funktioner upphör hotar det dock att fälla i övrigt friska företag och att eliminera arbetstillfällena. Som samhälle måste vi hjälpa företagen över en situation som de inte själva har kunnat påverka eller förbereda sig på. I praktiken har begränsningarna helt stängt ner många företag inom servicebranschen. Kunderna har försvunnit, men lönerna, hyrorna och amorteringarna löper normalt.

De åtgärder som regeringen hittills har publicerat har gått i rätt riktning, men är otillräckliga i förhållande till företagens akuta nöd. Vi behöver snabbt ytterligare åtgärder för att stödja medborgarnas utkomst och trygga företagens verksamhetsförutsättningar över krisen.

Regeringen har annonserat att den har lagt fram ett paket på 15 miljarder för att rädda företag. Helheten består i praktiken endast av lånegarantier och betalningsuppskov. Också dessa åtgärder är viktiga i en akut situation, men den slutliga fakturan för coronaviruset kommer att betalas av företagarna — endast betalningsdagen senareläggs.

Företagens problem beror på begränsningar i undantagsförhållanden. Därför måste staten ta sitt ansvar och direkt stödja de företag som har de största begränsningarna. I samband med begränsningsbeslut ska det alltid fattas beslut om direkta och indirekta stöd till företag som lider av begränsningar.

Regeringen har exempelvis beslutat att restauranger och kaféer ska stängas för viss tid för att förhindra att coronaviruset sprids. Beslutet är rätt med tanke på bekämpningen av epidemin, men stängningen av restauranger genom lag strider å andra sidan mot den näringsfrihet och det egendomskydd som grundlagen ger. Detta förutsätter ett särskilt riktat stödpaket för restaurang- och kafébranschen av statsminister Sanna Marins regering.

Samlingspartiet förutsätter att detta paket överlämnas till riksdagen redan i samband med nästa tilläggsbudget. Detta stödpaket undanröjer inte andra företags akuta behov av direkt stöd och det får inte göras på bekostnad av andra finländska företag. Man kan inte längre tala om att coronakrisen endast gäller vissa branscher, utan alla finländska företag, små som stora.

Samlingspartiet lämnade en tilläggsbudgetmotion där det föreslogs en märkbar ökning av det direkta stödet från Business Finland och närings-, trafik- och miljöcentralerna. Regeringspartierna har äntligen hört samlingspartiets och företagarnas budskap. Utskottet har beslutat att flerdubbla de medel som reserverats för direktstöd till företag. Vi anser dock att det belopp som reserverats för stöd, särskilt till de minsta företagen med en till fem anställda, trots höjningen är otillräckligt. Därför föreslår vi en ökning av närings-, trafik- och miljöcentralernas stödmedel med 150 miljoner euro. På detta sätt beaktas de nya stödbehov som beror på stängningen av restaurangerna och Nylands gränser också i små företag och i firmaföretagarnas vardag. I synnerhet när inkomsterna försvinner hotar de små företagen att förlora sina hyreskostnader.

Om pengarna tar slut, måste riksdagen omedelbart föreläggas en ny tilläggsbudget. Dessutom föreslår vi att kriterierna för beviljande av finansiering ska beräknas för en viss tid i fråga om låneförluster till följd av coronakrisen, försämring av det egna kapitalet och betalningsstörningar.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

I denna situation är det motiverat med en aktiv statlig finanspolitik, men man måste använda pengarna på ett smart sätt. Först måste vi klara oss igenom den akuta fasen och först därefter bedöma en bredare återhämtning och ekonomiska reformer. Nöden har ingen lag, men permanenta marknadssnedvridningar får inte heller skapas som ett hinder för framtida tillväxt.

Samlingspartiet oroar sig för företagare som lever i osäkerhet och desperation samt för arbetstagarare i företag som fruktar för sina arbetsplatser. Även om hälsa är en prioritet just nu behöver vi våra företag för återuppbyggnad efter krisen.

Exceptionella situationer kräver exceptionella åtgärder. Samlingspartiet har stött företagen och regeringens ansträngningar genom att lägga fram egna förslag som kan rädda företagen och arbetsplatserna. Regeringen följer samlingspartiets förslag bland annat genom att låta ensamföretagare omfattas av den sociala tryggheten, göra permitteringspraxis smidigare och befria löntagarna från självriskdagarna inom utkomstskyddet för arbetslösa. Samlingspartiet önskar att regeringen skyndar på för att de föreslagna ärendena snabbt ska kunna tas i bruk. Dessutom hoppas vi att den flexibilitet som nu planeras i enlighet med regeringens löften ska gälla alla företag jämnt.

På Samlingspartiets lista finns också sloandet av arbetsgivaravgifterna för viss tid, möjligheten att utan ränta låna ut den mervärdesskatt som betalats i början av året för företags bruk samt begränsningar i fråga om oskälig rovdrift hos snabbblåneföretag som skor sig på företagarnas nöd. Vi föreslår också ett flertal åtgärder som underlättar vardagen för både företag och för finländarna som sitter hemma för att skydda sig mot viruset. Genom temporära skatteändringar och service-sedlar kan företag få arbete och människor tjänster bakom hemdörren.

Stöd för anordnande av småbarnspedagogik och undervisning och tydliga anvisningar för kommunerna

Coronaviruset får ansevärd konsekvenser för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Enligt regeringens riktlinjer har närundervisningen avbrutits i grundskolorna, på andra stadiet och vid högskolorna. Småbarnspedagogik ordnas normalt för alla barn som behöver den. Närundervisning ordnas för elever i årskurs 1—3 i förskoleundervisningen och grundskolan. En stark rekommendation är att föräldrarna om möjligt ska ordna distansundervisning för sina barn.

Epidemiens konsekvenser för de tjänster som kommunerna ansvarar för att ordna är betydande. Kommunerna och utbildningsanordnarna befinner sig i en svår situation. Den pågående coronavirusepidemin gör en stor hålighet i den kommunala ekonomin. Kommunerna befinner sig i en situation där antalet barn som omfattas av småbarnspedagogiska tjänster minskar. Staten har rekommenderat att kommunerna ska betala ersättning för klientavgifterna inom småbarnspedagogiken, om föräldrarna frivilligt stannar hemma för att ta hand om barnen.

Enligt Kommunförbundets grova uppskattningar skulle behovet av tilläggsfinansiering till följd av krisen uppgå till minst 1,5 miljarder euro. Enligt regeringens tilläggsbudget kommer det inte att ske någon ökning av undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde annat än i omkostnaderna för Centret för konstfrämjande. Detta är fel signal till kommunerna och utbildningsanordnarna.

Betänkande FiUB 3/2020 rd **Reservation 2 saml**

Grundskolorna har under de senaste veckorna pressats till bristningsgränsen. Inledandet av distansundervisning endast med några dagars varsel har krävt mycket av både lärare och familjer. Det är svårt att ingripa i olika utmaningar i skolgången enbart genom distansundervisning. Dessutom är oron för elev- och studerandevården verklig. I en situation där barnen enbart deltar i distansundervisning kan det vara svårt att få det stöd och den hjälp som behövs.

Under undantagsförhållandena ökar också elevernas behov av stöd. I och med att situationen drar ut på tiden måste regeringen förbereda sig på att särskilda tilläggsresurser kommer att anvisas för detta. Man måste se till att ingen hoppar av skolan när eleverna och de studerande återvänder till närundervisningen och att var och en garanteras möjlighet till tillräcklig stödundervisning och andra stödåtgärder.

I den rådande situationen är det ytterst viktigt att statsmakten inte till någon del ökar kommunernas uppgifter. Regeringen ska omedelbart avstå från all beredning av tilläggsförpliktelser för kommunerna för att de inte ska försättas i en oskälig situation vid skötseln av denna kris.

Coronaviruset har stor effekt också när det gäller kultur, idrott och ungdom. Inom kultur och konst gör regeringen små satsningar. För att minska konsekvenserna av coronaviruset föreslår regeringen ett tillägg på 0,9 miljoner euro till omkostnaderna för Centret för konstfrämjande för att användas som understöd till personer och aktörer inom kultursektorn. De anslag som regeringen reserverat är närmast kosmetiska och kan inte garantera branschens verksamhetsförutsättningar i denna krävande situation, som har lett till allvarliga svårigheter för både stora och små aktörer. Samlingspartiet föreslår därför en höjning av anslaget med 5 miljoner euro till sammanlagt 5,9 miljoner euro. Om situationen drar ut på tiden måste behovet av tilläggsfinansiering bedömas på nytt.

Inom idrott och motion är situationen krävande. Hobbyverksamheten har i enlighet med regeringens riktlinjer reducerats till ett minimum. Många föreningar befinner sig i en svår situation när de har varit tvungna att avstå från sina månadsavgifter då verksamheten är nedkörd. I synnerhet det temporära upphörandet av hobbyverksamheter kan medföra stora ekonomiska utmaningar för föreningar och organisationer.

Försörjningsberedskapen ska ombesörjas

Tillgången på livsmedel är en viktig del av försörjningsberedskapen, varför arbetskraftens rörlighet inom livsmedelsindustrin måste tryggas. När det gäller gårdsbruksenheter måste man förbereda sig på avbytararrangemang på grund av sjukdomarna och på att gårdarnas ekonomi försämraras. Dessutom måste det säkerställas att de förnödenheter som behövs för produktionen fås från utlandet. Stödkontroller och annan byråkrati måste nu minimeras.

Säsongarbetare måste garanteras tillträde till Finland för den kommande skördesäsongen, och just nu måste lösningarna hittas snabbt. Antalet kritiska arbetstagare från utlandet är uppskattningsvis några tusen. Samtidigt måste man i Finland hitta nya arbetstagare för uppgifter inom livsmedelskedjan. Därför måste man i synnerhet finna snabba lösningar på hur sporrande utkomstskyddet för arbetslösa är under undantagsförhållanden.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

Det är viktigt att vi också ser till hälsan hos de arbetstagare som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen. Samtidigt måste vi trygga energianläggningarnas funktionsduglighet och utrustningsunderhåll samt tillgången på inhemska uppvärmningsbränslen.

Polisens och gränsbevakningsväsendets resurser måste stärkas

Polisens uppgifter håller på att öka i och med att begränsningarna av rörligheten under undantagsförhållanden utvidgas. Inrikesministern har sagt att polisens resurser inte räcker till för en heltäckande övervakning av rörligheten i fråga om stängningen av Nyland. För att trygga den nationella säkerheten och för att genomföra de åtgärder som krävs för att stoppa coronaviruset finns det skäl för regeringen att öka polisens resurser.

Regeringen föreslår för polisen ett tillägg på 5,6 miljoner euro för de extra utgifter som föranleds av coronavirusepidemin. Samlingspartiet anser att tillägget är nödvändigt, men otillräckligt. Samlingspartiet föreslår därför en anslagsökning på sammanlagt 10,6 miljoner euro för polisen, vilket är 5 miljoner euro mer än i propositionen.

Finland har tillfälligt återinfört gränskontroll vid EU:s inre gränser, EU har återinfört gränskontroll vid EU:s yttre gräns. Regeringen föreslår gränsbevakningsväsendet ett tilläggsanslag på sammanlagt 3,0 miljoner euro bland annat på grund av ökade gränskontroller. Ökningen är dock otillräcklig i förhållande till den exceptionella situationen, och därför föreslår Samlingspartiet att anslaget höjs till sammanlagt 5 miljoner euro.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att regeringen bättre informerar riksdagen om åtgärder i anslutning till coronaviruset och involverar alla riksdagspartier i beredningen av åtgärderna.

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att säkerställa att medborgarna får tillräcklig och aktuell information om hur epidemin förebyggs, om spridningsläget och om hanteringen av epidemin i olika kommunikationskanaler.

Reservationens förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att säkerställa en betydande ökning av antalet coronatest. Det ska säkerställas att patienter som behöver sjukhusvård och yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården testas med låg tröskel i alla situationer. Inom primärvården ska de platser som vårdar infekterade patienter också ha möjlighet att testa patienter utifrån bedömning av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Offentlig information om antalet tester och om hur testerna riktas ska finnas tillgänglig i realtid. Åtgärder måste vidtas för att säkerställa testkapaciteten, såsom att säkerställa tillgången till nödvändiga delar och reagens.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

Reservationens förslag till uttalande 4

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att säkerställa att virusdiagnostiken utvecklas med tanke på framtiden. Man måste förbereda sig på forskning om virussjukdomar och smittsamma sjukdomar och utveckla diagnostiken samt i anslutning till universitetssjukhusen inrätta sådana säkerhetslaboratorier som behövs för detta arbete.

Reservationens förslag till uttalande 5

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att trygga att skyddsutrustningen räcker till. Anvisningarna om användning av skyddsutrustning ska uppdateras och hållas uppdaterade så att de motsvarar den senaste informationen om coronaviruset. Det krävs att regeringen på ett förutseende sätt tryggar tillgången till skyddsutrustning under alla omständigheter. Åtgärder måste vidtas för att få igång den inhemska produktionen av skyddsutrustning. Skyddsutrustning ska anskaffas så att den är tillräcklig både för den specialiserade sjukvårdens och primärvårdens behov samt exempelvis för dem som arbetar med äldre personer i hemvård och andra som hör till riskgruppen.

Reservationens förslag till uttalande 6

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att i tillräcklig utsträckning förutse de långsiktiga skador som coronavirusepidemin orsakar för människors välfärd samt bereder sig på att förebygga dessa skador genom att satsa på tjänster med låg tröskel inom social- och hälsovården och genom att säkerställa tillgången till sociala förmåner när antalet ansökningar ökar.

Reservationens förslag till uttalande 7

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att i nästa tilläggsbudget säkerställa de nödvändiga omkostnadsanslag som Folkpensionsanstalten FPA behöver för att trygga utbetalningen av förmåner för de människor som har det sämst ställt. Coronaepidemins och undantagsförhållandenas inverkan på FPA:s arbetsmängd och behandlingen av ansökningar ska beaktas i FPA:s verksamhetsanslag.

Reservationens förslag till uttalande 8

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder genom vilka företag som drabbats av en akut kris på grund av de begränsningsåtgärder coronaviruset föranlett får direkt ekonomiskt stöd i större utsträckning och i större omfattning än vad som föreslagits.

Reservationens förslag till uttalande 9

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder och förelägger riksdagen ett stödpaket för restauranger och kaféer som ska stängas.

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 2 saml

Reservationens förslag till uttalande 10

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder genom vilka alkohollagen ändras för viss tid på ett år så att alla aktörer som har antingen tillverknings- eller serveringstillstånd automatiskt har rätt att sälja alkoholdrycker som innehåller 16 procent alkohol endast genom en anmälan. Rätten till försäljning till utomstående utsträcks till att gälla också nät-handel och det görs möjligt att leverera hem.

Reservationens förslag till uttalande 11

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att temporärt stödja hemtransport av matportioner och dagligvaror genom beskattning och servicesedlar.

Reservationens förslag till uttalande 12

Riksdagen förutsätter att alla de ändringar i arbetslivslagstiftningen som regeringen föreslår för att göra företagens permitteringspraxis smidigare på ett jämlikt sätt berör alla företag.

Reservationens förslag till uttalande 13

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar snabba åtgärder för att slopa förbuden mot lokala avtal i lagstiftningen.

Reservationens förslag till uttalande 14

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar snabba åtgärder för att slopa arbetsgivaravgifterna för företagen i tre månader.

Reservationens förslag till uttalande 15

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar snabba åtgärder för att företagen utan ränta ska kunna låna den mervärdesskatt som de betalat i början av året.

Reservationens förslag till uttalande 16

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar snabba åtgärder för att för viss tid utsträcka bestämmelserna om indrivning hos privatpersoner och dröjsmålsränta till att gälla små och medelstora företag.

Reservationens förslag till uttalande 17

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att säkerställa tillräckliga stödåtgärder för elever, studerande och lärare efter att coronakrisen har upphört.

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 2 saml

Reservationens förslag till uttalande 18

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt förelägger riksdagen ett krispaket för den kommunala ekonomin, där kommunerna kommer att kompenseras för förluster.

Reservationens förslag till uttalande 19

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att stödja aktörer inom kultur, motion och idrott och för att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för föreningar och privata aktörer i branschen efter krisen.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Polisväsendet

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår för polisen ett tillägg på 5,6 miljoner euro för de extra utgifter som föranleds av coronavirusepidemin. Samlingspartiet anser att tillägget är nödvändigt, men otillräckligt. Samlingspartiet föreslår därför en anslagsökning på sammanlagt 10,6 miljoner euro för polisen.

Polisens uppgifter kan under undantagsförhållandena öka snabbt till exempel när begränsningarna i rörelsefriheten utvidgas. För att trygga den nationella säkerheten och genomföra de åtgärder som krävs för att stoppa coronaviruset finns det skäl för regeringen att redan på förhand förbereda sig på att polisens resursbehov ökar. Därför föreslår Samlingspartiet att det anslag som föreslås för polisen höjs med 5 miljoner euro.

Anslaget kan till exempel användas för att anställa redan pensionerade poliser för uppgifter under kristiden eller för att anställa studerande vid en polisyrkeshögskola för olika slags verksamhet som stöder poliser som är verksamma i tjänsten. Utöver lönekostnaderna för extra personal ska man också förbereda sig på sådan utrustning som polismännens funktionsförmåga förutsätter och på kostnaderna för den fordonspark som behövs.

Samlingspartiet förutsätter dessutom att antalet polisutbildningar också under kriser hålls på en sådan nivå att det utlovade antalet 7 850 poliser faktiskt kan uppnås 2023. På lång sikt är Samlingspartiets mål att höja antalet årsverken vid polisen med cirka 1 000 poliser till över 8 000 årsverken.

Vi föreslår

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

att riksdagen ökar moment 26.10.01 med 5 000 000 euro för polisens omkostnader.

20. Gränsbevakningsväsendet

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Finland har tillfälligt återinfört gränskontroll vid EU:s inre gränser 19.3—13.4.2020 på grund av epidemin. EU har återinfört kontrollen vid EU:s yttre gränser fram till den 30 april 2020. Regeringen föreslår för gränsbevakningsväsendets del ett tilläggsanslag på sammanlagt 3,0 miljoner euro bland annat på grund av ökade gränskontroller. Ökningen är dock otillräcklig i förhållande till den exceptionella situationen, och därför föreslår Samlingspartiet att anslaget höjs med sammanlagt 5 miljoner euro.

Samlingspartiet stöder regeringens beslut om stängning av gränserna och om tilläggsanslag. På grund av undantagssituationen och eventuella oförutsedda behov anser Samlingspartiet det vara viktigt att stärka resurserna för gränsbevakningens verksamhet mer än vad som föreslagits på förhand. Med hjälp av anslaget kan man stärka såväl övervakningen av rörligheten under coronaepidemin som beredskapen för att vid Finlands yttre EU-gräns exempelvis förebygga sådan hybridpåverkan som förekommit i Turkiet. Samlingspartiet föreslår därför ett tillägg på 2 miljoner euro utöver det tilläggsanslag som regeringen föreslår så att den totala höjningen uppgår till sammanlagt 5 miljoner euro.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 26.20.01 med 2 000 000 euro för Gränsbevakningsväsendets omkostnader.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen

95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)

Regeringen föreslår en reserv på 200 miljoner euro för utgifter som hänför sig till undantagsförhållanden och som inte är specificerade i förväg. Under normala förhållanden skulle det vara en mycket dålig budgetpolitik att reservera ett så vagt anslag. Det ankommer på riksdagen att få veta vart regeringen riktar skattebetalarnas gemensamma medel.

Samlingspartiet förstår dock att situationen är exceptionell. Vi förstår också att man inte kan förutse alla ekonomiska behov. Vi anser det inte vara bra att man inte kan svara på det snabba behovet i avsaknad av riksdagens beslut.

Samlingspartiet vill stödja regeringen i kampen mot corona. Därför föreslår vi att de penningreserver som regeringen förfogar över ska fördubblas till 400 miljoner euro. Vi förutsätter att reger-

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

ingen noggrant informerar riksdagens finansutskott om användningen av anslaget. Också användningsändamålen ska diskuteras med alla riksdagspartier.

Samlingspartiet anser att anslaget på 400 miljoner kan användas bland annat för köp hos den privata och den tredje sektorn samt för tryggnad av familjernas utkomst i många av de vardagliga utmaningar som krisen medför.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 28.99.95 med 200 000 000 euro för utgifter orsakade av undantagsförhållanden.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

80. Konst och kultur

01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)

Coronaviruskrisen har en betydande inverkan på de kulturella aktörerna. De första offren när det gäller att förbjuda evenemang och tillställningar har varit aktörer inom konst- och kultursektorn, vars inkomstflöden framför allt är beroende av att evenemang och tillställningar ordnas.

Begränsningen av evenemangen och tillställningarna medför en betydande utmaning för försörjningen för dem som arbetar inom konst- och kulturbranschen. Begränsningsåtgärderna är motiverade, men staten måste dock komma emot för att trygga tillräckliga förutsättningar för fortsatt verksamhet också efter att coronakrisen har upphört. Generellt sett är den sociala tryggheten för personer inom kultursektorn också splittrad, eftersom inkomstbildningen inom denna sektor är mycket splittrad.

Med anslag från Centret för konstfrämjande kan såväl individer som sammanslutningar stödjas. Lika viktigt är det att man i dessa tider, när människor så långt det är möjligt håller sig hemma, också kan öka tillgången till och tillgängligheten till kulturtjänster. Det är särskilt viktigt att staten stöder ordnandet av kulturtjänster i hemmet genom distanskontakt. För närvarande, när teatrar och konserthus har stängt sina dörrar, är det särskilt viktigt att stärka kulturtjänsterna för den äldre befolkningen.

För att minska konsekvenserna av coronaviruset föreslår regeringen ett tillägg på 0,9 miljoner euro till omkostnaderna för Centret för konstfrämjande för att användas som understöd till personer och aktörer inom kultursektorn. De anslag som regeringen reserverat är närmast kosmetiska och kan inte garantera branschens verksamhetsförutsättningar i denna krävande situation, som har lett till allvarliga svårigheter för både stora och små aktörer. Samlingspartiet föreslår därför en höjning av anslaget med 5 miljoner euro till sammanlagt 5,9 miljoner euro. Om situationen drar ut på tiden måste behovet av tilläggsfinansiering bedömas på nytt.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 2 saml

Tilläggsanslaget fördelas vid ansökan i april bland annat till frilanskonstnärer vars arbetsituation på ett konkret sätt har påverkats av coronaepidemin. Utöver detta behövs det många andra åtgärder genom vilka branschen kan ta sig igenom undantagsförhållandena. Ytterligare åtgärder måste också riktas till att stödja företag och företagare inom den kreativa branschen. Samlingspartiet anser det också nödvändigt att outdelade tippningsvinstmedel nu snabbt riktas till konst, kultur, motion och idrott.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 29.80.01 med 5 000 000 euro till Centret för konstfrämjande för stödjande av kultur och konst.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Sysselsättning och företagsamhet

42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Regeringen föreslår att närings-, trafik- och miljöcentralerna får en fullmakt på 50 miljoner euro för att stödja små och medelstora företag. Stödet riktas särskilt till företag inom servicebranscherna för att hantera och förebygga följderna av coronaviruset. Samlingspartiet anser att det stöd som regeringen föreslår är otillräckligt i förhållande till den särskilt svåra situationen för ensamföretagare och firmaföretagare. Lyckligtvis rättade utskottet till bristerna i propositionen på Samlingspartiets initiativ. Vi anser dock att det stödbelopp som föreslås i betänkandet fortfarande är otillräckligt till exempel i och med att restaurangerna och Nylands gränser stängs. Därför föreslår Samlingspartiet att anslaget höjs med 150 miljoner euro.

Samlingspartiet stöder regeringen i dess mål att stödja företagen att klara av de omfattande och allvarliga skador på affärsverksamheten som coronaviruset orsakar. Enligt förhandsuppgifter kan också firmaföretagare ansöka om stöd som NTM-centralerna beviljar. Det är därför problematiskt att ansöknings- och beviljningsprocessen för stöd som NTM-centralerna beviljar och som är av kritisk betydelse för små företag har börjat långsammare än Business Finlands motsvarande stöd till små och medelstora företag i bolagsform.

Som samhälle måste vi hjälpa företagen över en situation som de inte själva har kunnat påverka eller förbereda sig på. I praktiken har begränsningarna helt stängt ner många företag inom servicebranschen. Kunderna har försvunnit, men lönerna, hyrorna och amorteringarna löper normalt.

Företagens problem beror på begränsningarna under undantagsförhållandena. Därför måste staten ta sitt ansvar och direkt stödja de företag som har de största begränsningarna. Regeringens paket på 15 miljarder euro är i praktiken borgen och uppskov med betalningar. Dessa åtgärder är viktiga i en akut situation, men den slutliga fakturan för coronaviruset kommer att betalas av företagen – endast betalningsdagen senareläggs.

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 2 saml

Samlingspartiet föreslår att det direkta stöd som beviljas små företag på ansökan ska höjas med 150 miljoner euro. Om det finns risk för att stödpengarna tar slut, ska regeringen förelägga riksdagen en ny tilläggsbudget. Friska företag får inte tillåtas falla på grund av coronakrisen. Ensamföretagare behöver snabbt hjälp i synnerhet med hyresutgifterna.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 32.30.42 med 150 000 000 euro och till motiveringen fogas ett omnämnande att anslaget kan användas för direkt stödfinansiering till de minsta företagen och firmorna via närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner förslaget till tilläggsbudget för 2020 enligt betänkandet men med ändringarna ovan och

att riksdagen godkänner de ovan föreslagna 19 uttalandena.

Helsingfors 26.3.2020

Timo Heinonen saml
Sanni Grahn-Laasonen saml
Elina Lepomäki saml
Janne Sankelo saml

Betänkande FiUB 3/2020 rd **Reservation 3 /kd**

RESERVATION 3 kd

Allmän motivering

Kristdemokratiska riksdagsgruppen ställer sig bakom regeringens beslut om tillämpning av beredskapslagen och andra krafttag mot spridningen av coronaviruset. I denna situation måste staten göra allt den kan för att hälso- och sjukvården och de övriga centrala samhällsfunktionerna ska få de resurser som behövs. Samtidigt måste regeringen göra omedelbara, effektiva insatser för att minska de ekonomiska konsekvenserna av begränsningsåtgärderna. Kommuner, företag och privatpersoner som förlorar sin försörjning behöver omedelbart stöd för att komma över den svåra situationen. Annars står vi inför en konkursvåg och långvariga negativa konsekvenser för samsällsättningen.

I propositionen med förslag till en första tilläggsbudget för 2020 (RP 24/2020 rd) beaktas dessa behov. De anslagsökningar som föreslås i detta skede är dock otillräckliga. Vi har inte tid att vänta, utan åtgärderna måste riktas och dimensioneras så att situationen förblir under kontroll. Det är också viktigt att sända ett tydligt budskap om att staten kommer att lindra de problem som beror på det plötsliga ekonomiska stoppet. På detta sätt skapar vi förtroende för framtiden hos människor och företag.

Regeringens beslut att förplikta personer över 70 år att isolera sig är rätt. Syftet med detta beslut är att skydda de människor för vilka coronaviruset är farligast. Det är viktigt att vi i denna situation kan tillhandahålla stöd och behövliga tjänster för dem som behöver dem. Resurserna för hemvården måste utökas i det här läget. Hemvårdsarbetarna behöver skyddsutrustning och det behövs extra personal i stället för insjuknade hemvårdsarbetare. Likaså måste resurserna för äldrevården ökas.

Intensivvårdskapaciteten kommer att vara ett av de största orosmomenten under de kommande veckorna. Det behövs mer utrustning och personal med utbildning i intensivvård. Det råder redan nu brist på skyddsutrustning. Anskaffningen av skyddsutrustning måste effektiviseras och den inhemska produktionen ökas. Beslutet att öppna försörjningsberedskapslagren och koncentrera upphandlingarna är riktigt. I denna situation behövs det dock stora extra satsningar på anskaffning av skyddsutrustning.

Vi behöver snabbutbildning för sjukvårdspersonal och även mer personal. Nyligen pensionerade yrkesutbildade personer och studerande som befinner sig i slutskedet av sina studier kan anställas för att stödja den ordinarie sjukhuspersonalen. Man måste se till att alla arbetstagare orkar. Det behövs tillräckliga resurser för allt detta.

Testningen har en nyckelroll när det gäller att bromsa spridningen av coronaviruset. De insjuknade ska kunna identifieras så att de effektivt kan isoleras och behandlas i rätt tid. Testningen måste utökas också för att vi bättre ska kunna identifiera dem som redan har haft sjukdomen. Det är särskilt viktigt att identifiera de personer inom hälso- och sjukvården som har utvecklat immunitet och således kan fortsätta sitt arbete. Begränsningsåtgärderna kan också avvecklas snabbare när man vet hur stor andel av befolkningen som har tillfrisknat.

Betänkande FiUB 3/2020 rd Reservation 3 /kd

Den inre säkerheten framhävs i krissituationer. I propositionen ökas polisens och gränsbevakningsväsendets anslag, men tillskotten är mycket små. I och med att situationen drar ut på tiden behöver säkerhetsmyndigheterna betydligt mer anslag. Det behövs satsningar på övertidsersättningar och anställning av extra personal för att säkerhetsmyndigheterna ska klara av sina utökade uppgifter. I denna situation måste vi också beakta den ökande sjukfrånvaron.

Att rädda människoliv är för närvarande en absolut första prioritet. Nästa steg är att stödja de många arbetstagare och företagare som riskerar att förlora sitt arbete, sitt företag och sin försörjning. Många småföretagares likviditet har redan nu försvagats. Regeringen måste vidta beslutssamma och rätt dimensionerade åtgärder för att rädda finländska företag och arbetstillfällen. Enbart uppskov med beskattningen och företagslån räcker inte. Företagarna och arbetsgivarna bör stödjas genom en stimulerande finanspolitik och en temporär sänkning av lönebidkostnaderna. Företagen behöver också direkt stöd. För att trygga försörjningsberedskapen måste till exempel avbytarsystemet för lantbruksföretagare fungera i sjukdomssituationer.

Jag föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att regeringen beaktar äldreomsorgens behov inom hemvården och institutionsvården genom att öka resurserna för äldreården för att garantera en trygg vård i den här undantagssituationen.

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att effektivisera anskaffningen av skyddsutrustning för hälso- och sjukvården och för att omedelbart inleda en inhemsk produktion.

Reservationens förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att regeringen ökar finansieringen av hälso- och sjukvården avsevärt för att anställa extra personal och för snabbutbildning av personal.

Reservationens förslag till uttalande 4

Riksdagen förutsätter att regeringen utökar coronavirustestningen och betydligt höjer testningskapaciteten.

Reservationens förslag till uttalande 5

Riksdagen förutsätter att regeringen tryggar säkerhetsmyndigheternas funktionsförmåga under en kris.

Reservationens förslag till uttalande 6

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 3 /kd

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar omedelbara åtgärder för att stödja företagen så att de kan fortsätta med sin verksamhet efter krisen.

Reservationens förslag till uttalande 7

Riksdagen förutsätter att regeringen stärker avbytarsystemet inom jordbruket för att trygga försörjningsberedskapen under krisen.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Polisväsendet

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Den inre säkerheten framhävs i krissituationer. I propositionen ökas polisens anslag, men tillskotten är mycket små. I och med att situationen drar ut på tiden behöver säkerhetsmyndigheterna betydligt mer anslag. Det behövs satsningar på övertidsersättningar och anställning av extra personal för att säkerhetsmyndigheterna ska klara av sina utökade uppgifter. I denna situation måste vi också beakta den ökande sjukfrånvaron.

Jag föreslår

att riksdagen ökar moment 26.10.01 med 10 000 000 euro för polisens omkostnader.

20. Gränsbevakningsväsendet

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Den inre säkerheten framhävs i krissituationer. I propositionen ökas gränsbevakningsväsendets anslag, men tillskotten är mycket små. Gränsbevakningsväsendets arbetsbörda har ökat betydligt på grund av den ökade gränskontrollen. I och med att situationen drar ut på tiden behöver säkerhetsmyndigheterna betydligt mer anslag. Det behövs satsningar på övertidsersättningar och anställning av extra personal för att säkerhetsmyndigheterna ska klara av sina utökade uppgifter. I denna situation måste vi också beakta den ökande sjukfrånvaron. Gränsbevakningsväsendets arbetsbörda har ökat betydligt på grund av den ökade gränskontrollen.

Jag föreslår

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 3 /kd

att riksdagen ökar moment 26.20.01 med 5 000 000 euro för Gränsbevakningsväsendets omkostnader.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Sysselsättning och företagsamhet

42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Anslagsökningen föranleds i synnerhet av understöd som beviljas för hantering och förebyggande av konsekvenserna av coronavirus för små och medelstora företag inom servicebranscherna, vid behov också inom andra branscher. När ekonomin stannar upp är det ytterst viktigt att stödja de små och medelstora företag som jobbar direkt mot kunderna. Stöd till små och medelstora företag är mycket viktigt för att upprätthålla sysselsättningen.

Jag föreslår

att riksdagen ökar moment 32.30.42 med 100 000 000 euro för att stödja små och medelstora företag i syfte att minska konsekvenserna av coronaviruset och möjliggöra fortsatt företagsverksamhet.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

03. Forskning och utveckling

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

För att bromsa spridningen av coronaviruset måste testningskapaciteten ökas snabbt och mer än vad regeringen har planerat. De insjuknade ska kunna identifieras så att de effektivt kan isoleras och behandlas i rätt tid. Testningen måste utökas också för att vi bättre ska kunna identifiera dem som redan har haft sjukdomen. Det är särskilt viktigt att identifiera de personer inom hälso- och sjukvården som har utvecklat immunitet och således kan fortsätta sitt arbete. Begränsningsåtgärderna kan också avvecklas snabbare när man vet hur stor andel av befolkningen som har tillfrisknat.

Jag föreslår

att riksdagen ökar moment 33.03.04 med 10 000 000 euro för omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd i syfte att höja testningskapaciteten.

70. Hälsa och funktionsförmåga främjas

Betänkande FiUB 3/2020 rd
Reservation 3 /kd

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Anskaffningen av skyddsutrustning måste effektiviseras och den inhemska produktionen ökas. Beslutet att öppna försörjningsberedskapslagren och koncentrera upphandlingarna är riktigt. I denna situation behövs det dock stora extra satsningar på anskaffning av skyddsutrustning. Försörjningsberedskapscentralens anslag måste ökas för att centralen ska kunna utöka anskaffningarna. Finländska företag bör anlitas och beställningar göras hos inhemska företag i syfte att öka den inhemska produktionen.

Jag föreslår

att riksdagen ökar moment 33.70.22 med 10 000 000 euro för ersättning av Försörjningsberedskapscentralens materialanskaffningar.

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen godkänner förslaget till tilläggsbudget för 2020 enligt betänkandet men med ändringarna ovan och

att riksdagen godkänner de ovan föreslagna 7 uttalandena.

Helsingfors 26.3.2019

Sari Essayah kd

Betänkande FiUB 3/2020 rd – RP 24/2020 rd

BILAGA: Tilläggsbudgetmotioner TBM 1–8/2020 rd

- Tilläggsbudgetmotion TBM 1/2020 rd Timo Heinonen saml Tilläggsbudgetmotion om ökat anslag för polisens omkostnader (5 000 000 euro) 26.10.01
- Tilläggsbudgetmotion TBM 2/2020 rd Timo Heinonen saml Tilläggsbudgetmotion om ökat anslag till Gränsbevakningsväsendets omkostnader (2 000 000 euro) 26.20.01
- Tilläggsbudgetmotion TBM 3/2020 rd Timo Heinonen saml Tilläggsbudgetmotion om ökat anslag för utgifter orsakade av undantagsförhållanden (200 000 000 euro) 28.99.95
- Tilläggsbudgetmotion TBM 4/2020 rd Vilhelm Junnila saf m.fl. Tilläggsbudgetmotion om ökat anslag till för att möjliggöra lönesubvention för företag som sysselsätter färre än 250 personer och krisstöd för privatföretagare (5 900 000 000 euro) 28.99.95
- Tilläggsbudgetmotion TBM 5/2020 rd Timo Heinonen saml Tilläggsbudgetmotion om ökat anslag till Centret för konstfrämjande för stöd till kultur och konst (5 000 000 euro) 29.80.01
- Tilläggsbudgetmotion TBM 6/2020 rd Timo Heinonen saml Tilläggsbudgetmotion om ökat anslag till Business Finland för direkt stödfinansiering till små och medelstora företag (150 000 000 euro) 32.20.40
- Tilläggsbudgetmotion TBM 7/2020 rd Timo Heinonen saml Tilläggsbudgetmotion om ökat anslag för direkt stödfinansiering till de minsta företagen och firmorna via närings-, trafik- och miljöcentralerna (150 000 000 euro) 32.30.42
- Tilläggsbudgetmotion TBM 8/2020 rd Timo Heinonen saml Tilläggsbudgetmotion om utvidgad coronavirustestning och upphandling som krävs för att hantera epidemin (24 000 000 euro) 33.70.22